

[Indenrigsministeren.]

adgang til at afgive stemme ved de almindelige valg. Det er jo kun ganske få år siden, at der fremsattes forslag om en delvis adgang for syge til at afgive stemme, men trods megen sympati fra alle sider gennemførtes forslaget ikke, idet man måtte befrygte, at valghemmeligheden ikke overalt kunne sikres på betryggende måde. Jeg ser gerne, at man i det kommende udvalg tager spørgsmålet om syges stemmeafgivning op til fornyet overvejelse, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg også gerne ser spørgsmålet om fangers stemmeafgivning taget op til drøftelse i udvalget.

I forslaget til lov om ændring af lov om valg til folketinget er bestemmelserne i § 23 om, hvilke partier der kan deltage i et valg, foreslået skærpet. Et nyt parti har hidtil kunnet dannes på to måder, enten ved anmeldelse over for folketingets formand eller ved indsamling af et vist antal vælgerunderskrifter. En anmeldelse af et nyt parti over for folketingets formand har hidtil kunnet ske, selv om kun et enkelt medlem af tinget har stået bag anmeldelsen, og ved en anmeldelse af et nyt parti over for indenrigsministeren er der hidtil kun krævet 10.000 vælgerunderskrifter. Jeg finder, at nye partier bør have et bredere grundlag for deres deltagelse i et valg; det bør ikke være således, at et enkelt medlem af folketinget skal kunne danne et nyt politisk parti, og jeg finder ligeledes, at et nyt parti ikke bør kunne deltage i et valg, blot fordi det har indsamlet 10.000 vælgerunderskrifter. Dette antal var sikkert passende, da bestemmelsen for mange år siden blev indføjet i valgloven, men siden er vælgertallet steget til over det dobbelte.

Jeg har samtidig overvejet, hvorvidt man burde foreslå, at vælgernes erklæring om at ville deltage i anmeldelsen af et nyt parti burde underskrives i overværelse af folke-registerføreren. Det viser sig nemlig ved hver partianmeldelse, at der er et antal erklæringer, der er udfyldt og underskrevet af en anden person end den, erklæringen

angiver at hidrøre fra. Ved at kræve underskrift i overværelse af folke-registerføreren kunne man få sikkerhed for, at de afgivne erklæringer hidrørte fra de pågældende vælgere. Jeg er dog meget tilbage fra at foreslå dette, idet en sådan bestemmelse ville virke meget restriktiv, men jeg er positivt indstillet på forhandling om dette punkt.

Det har også i praksis vist sig nødvendigt med nærmere regler om stillere. Ved sidste valg forekom der tilfælde, hvor en vælger var stillet for kandidater for mere end ét parti, og endvidere viste det sig, at der i visse tilfælde var anført stillere, uden at disses samtykke var indhentet; ja, i et enkelt tilfælde var der endda anført en stiller, der havde været død i flere år. Det er meget beklageligt, at kandidaterne ikke sikrer sig et udtrykkeligt samtykke fra de anførte stillere; dels kunne man vel i de fleste tilfælde forebygge, at en vælger gav tilsagn om at ville være stillet for kandidater for mere end ét parti, og dels ville kandidaten i en konfliktsituation, hvor de samme stillere måtte gå igen på to kandidat-anmeldelser fra to forskellige partier, være i stand til at dokumentere de afgivne tilsagn. Jeg har derfor ment at måtte foreslå, at en kandidat altid skal være pligtig at forevise dokumentation for, at hans stillere har erklæret at ville være stillere for ham, ligesom jeg har fundet det nødvendigt at understrege, at såfremt en vælger har anbefalet kandidater fra flere partier, kan han ikke anses som stiller for nogen af kandidaterne.

Ved sidste folketingsvalg kom vi ud for det mere end sjældne tilfælde, at et parti opnåede lige mange stemmer i 2 amtskredse. Af stemmetallene kunne man således ikke udlede, hvilken amtskreds der var berettiget til at få det tillægsmandat, der skulle placeres i en af kredsene. Valgloven indeholder ingen bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes i et sådant tilfælde, men da loven forudsætter, at valget er gjort endeligt op, når folketinget træder sammen, lod indenrigsministeriet uden direkte lovhjem-